

نقش عنصر زمان در سیره سیاسی امام صادق (علیه السلام)

علی الهامی و سیده زهرا محمدی

چکیده

عنصر زمان از مهمترین عواملی است که هم نقش کلیدی در رخدادها و تحولات تاریخی دارد و هم نوع عملکرد رهبران جامعه، متأثر از آن است. پژوهش حاضر درصدد پاسخ به این پرسش است که شرایط و اقتضائات زمانی متفاوت، چه نقشی در سیره سیاسی امام صادق علیه السلام داشته است.

عصر امامت حضرت صادق علیه السلام مصادف با دو قدرت سیاسی اموی و عباسی بوده است و به نظر میرسد عملکرد متفاوت امام در این دو بازه زمانی، متناسب با شرایط زمان تدبیر شده است.

پژوهش پیش رو، به روش توصیفی - تحلیلی و با استناد به منابع تاریخی و روایی، مسئله مورد نظر را تحلیل کرده و اثبات می کند مشی سیاسی صریح و تهاجمی امام در برخورد با حاکمان اموی، ناشی از آشکاربودن ماهیت پلید آنان برای جامعه بوده است. همچنین سیره سیاسی توأم با تقیه‌ی امام صادق علیه السلام در مواجهه با حاکمیت عباسی، به علت تغییر شرایط و موقعیتهای زمانی و ناشی از ناشناختگی ماهیت فریبکارانه عباسیان برای مردم بوده است.

واژگان کلیدی: سیره سیاسی، عنصر زمان، امام صادق علیه السلام، عباسیان، امویان.